

Bệnh Nhiễm Listeria

Listeria là bệnh thường do người bệnh ăn trúng thực phẩm có vi khuẩn tên là *Listeria monocytogenes* gây ra. Bệnh nhiễm Listeria là bệnh nguy hiểm đối với thai phụ và người có hệ miễn dịch suy yếu. Bệnh được chữa bằng thuốc kháng sinh.

Bệnh nhiễm Listeria là gì?

Bệnh nhiễm *Listeria* là bệnh hiếm thấy do người bệnh ăn trúng thực phẩm có vi khuẩn tên là *Listeria monocytogenes*. *Listeria* là loại vi khuẩn thường gặp ở trong đất và một số thực phẩm chưa nấu chín. Đối với đa số người, việc ăn trúng thực phẩm có vi khuẩn *Listeria* không làm cho họ bị bệnh. Ở tiểu bang NSW, hàng năm trung bình có khoảng từ 20 đến 30 ca bệnh nhiễm *Listeria* được báo cáo. Mặc dù bệnh nhiễm *Listeria* ít xảy ra nhưng lại có tỉ lệ tử vong cao.

Bệnh có những triệu chứng gì?

Thời kỳ ủ bệnh (từ lúc nhiễm bệnh đến lúc có triệu chứng) có thể thay đổi trong khoảng từ ba đến 70 ngày nhưng trung bình vào khoảng ba tuần lễ. Bệnh có thể gây ra chứng nhiễm trùng máu (máu bị nhiễm độc), viêm màng não (não bị sưng) và sẩy thai. Các triệu chứng bệnh gồm có: sốt, đau nhức bắp thịt và đôi khi có triệu chứng về dạ dày-ruột như buồn nôn và tiêu chảy. Trong những trường hợp bệnh trầm trọng hơn, các triệu chứng cũng có cả ngã quỵ và sốc. Nếu bệnh lây lan sang hệ thần kinh trung ương, người bệnh có thể có các triệu chứng như nhức đầu, cổ bị cứng, lẫn lộn, mất thăng bằng, co giật và hôn mê. Khoảng một phần ba bệnh nhân thuộc trường hợp này có thể bị tử vong. Phụ nữ bị mắc bệnh này trong lúc mang thai có thể bị sẩy thai, tử sản và trẻ sơ sinh bị bệnh.

Bệnh lây lan bằng cách nào?

Listeria monocytogenes hiện diện trong khắp môi trường thiên nhiên, vì được nhiều giống loài cả gia súc lẫn thú hoang mang theo. Thịt sống, sữa không khử trùng, trái cây sống và rau quả có thể bị nhiễm vi khuẩn. Những đợt bột phát bệnh này xảy ra khi sữa tươi hay sữa bị nhiễm vi khuẩn, phomat mềm, xà lách trộn sẵn (thí dụ như ở các quầy bán xà lách), rau quả sống không rửa sạch và

thịt nấu sẵn chẳng hạn như ba-tê. Người dễ bị mắc bệnh có thể bị lây bệnh nhiễm *Listeria* vì ăn trúng thực phẩm có vi khuẩn *Listeria*. Em bé có thể ra đời bị bệnh nhiễm *Listeria* nếu người mẹ ăn trúng thực phẩm nhiễm vi khuẩn này trong lúc mang thai.

Ai dễ bị mắc bệnh này?

Phụ nữ mang thai, trẻ sơ sinh, người cao niên và người có hệ miễn dịch suy yếu (thí dụ: người đang được trị bệnh ung thư hoặc trị bằng *steroids* và người bị bệnh AIDS).

Cách ngừa bệnh?

Muốn ngừa bệnh nhiễm *Listeria*:

- nấu kỹ thịt sống từ động vật, chẳng hạn như thịt bò, cừu, heo hay gà vịt
- rửa thật kỹ rau quả và trái cây sống trước khi ăn
- tồ n trữ thịt sống riêng biệt với rau quả, thực phẩm nấu chín và thực phẩm nấu sẵn để ăn (tức là đừng để cho máu từ thịt sống tiếp xúc với thực phẩm khác)
- sử dụng thớt riêng biệt cho thịt sống và thực phẩm sẵn sàng để ăn (thí dụ như thực phẩm nấu chín và xà lách)
- tránh sử dụng sữa không khử trùng hoặc thực phẩm làm từ sữa không khử trùng (thí dụ như phomat mềm)
- rửa tay trước và sau khi chế biến thức ăn
- rửa dao và thớt sau khi chế biến thực phẩm chưa nấu chín
- rửa tay sau khi đụng chạm tới súc vật
- nên tồ n trữ thực phẩm để hư trong tủ lạnh (dưới 5 độ C), rửa và ăn càng sớm càng tốt.

Người dễ bị bệnh nhiễm *Listeria* không nên ăn:

- xà lách trộn sẵn
- trái cây gọt/cắt sẵn
- thịt gà nấu sẵn
- thịt
- thịt bán ở tiệm chạp phô (*delicatessen*)
- ba-tê
- hải sản chưa nấu chín
- cá hun khói
- sữa hoặc sản phẩm làm từ sữa không khử trùng
- phomat mềm chẳng hạn như brie, camembert, ricotta, hoặc blue-vein
- giá và nấm sống.

Bệnh được chẩn đoán bằng cách nào?

Việc chẩn đoán bệnh nhiễm *Listeria* có thể được xác định bằng xét nghiệm máu hay những xét nghiệm khác.

Bệnh được điều trị như thế nào?

Bệnh được điều trị bằng thuốc kháng sinh và liệu pháp hỗ trợ. Khi bị mắc bệnh trong lúc mang thai, thông thường, thuốc kháng sinh có thể ngăn ngừa cho thai nhi hay trẻ sơ sinh không bị bệnh này. Ngay cả khi được chữa trị nhanh chóng, một số bệnh nhân vẫn có thể bị thiệt mạng, đặc biệt là người cao niên và người có những bệnh tật nặng khác.

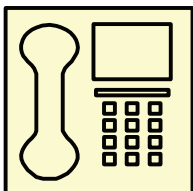
Hệ thống y tế công cộng đối phó với bệnh này như thế nào?

- Các phòng thí nghiệm phải trình báo các ca bệnh nhiễm *Listeria* với Ban Y Tế Công Cộng địa phương.
- Nhân viên Ban Y Tế Công Cộng có thể phỏng vấn bác sĩ hay bệnh nhân (hoặc gia đình) để xác định bệnh xảy ra như thế nào.
- Cơ Quan Thẩm Quyền Về Thực Phẩm NSW, cộng tác với Sở Y Tế NSW, có trách nhiệm điều tra về môi trường của bệnh nhiễm *Listeria*.
- Nếu dễ bị bệnh nhiễm *Listeria* và có thắc mắc, quý vị nên liên lạc với nơi cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe hoặc Ban Y Tế Công Cộng địa phương.

Cập nhật và những nổi kết khác:

- Có con
<http://www.health.nsw.gov.au/Kids/Pages/having-a-baby.aspx>
- Thai nghén và an toàn thực phẩm
<http://www.foodauthority.nsw.gov.au/consumer/pregnancy.asp>
- Hướng dẫn về Listeria của FSANZ
http://www.foodstandards.gov.au/consumerinformation/listeria/listeria_brochuretext.cfm
- Phiếu điều tra quanh thời điểm sinh nở PHU
/resources/publichealth/infectious/diseases/listeriosis_perinatal_questionnaire_pdf.asp
- Phiếu điều tra khác thời điểm sinh nở PHU
/resources/publichealth/infectious/diseases/listeriosis_non-perinatal_questionnaire_pdf.asp

Muốn biết thêm thông tin - Ban Y Tế Công Cộng Tiểu Bang NSW

1300 066 055

www.health.nsw.gov.au